

Wilhelmus à Brakel

TOEBEREID
VANUIT
DE HEMEL

Korte, bevindelijke
verklaring
van het Bijbelboek
OPENBARING

Wilhelmus à Brakel

Toeberleid vanuit de Hemel

Korte, bevindelijke verklaring
van het Bijbelboek

OPENBARING

© 2017 Uitgeverij De Groot Goudriaan

Postbus 13288, 3507 LG Utrecht

www.kok.nl

Omslagontwerp: Flashworks.nl

Opmaak binnenwerk: ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 435 2897 9

ISBN e-book 978 90 435 2898 6

NUR 700

Hoofdstuk 1

1 De openbaring van Jezus Christus, die God hem gegeven heeft, om Zijn dienstknechten te tonen de dingen, die haast geschieden moeten; en die Hij door Zijn engel gezonden, en Zijn dienstknecht Johannes te kennen gegeven heeft;

2 Dewelke het woord Gods betuigd heeft, en de getuigenis van Jezus Christus, en al wat hij gezien heeft.

De apostel geeft het Bijbelboek de titel *De openbaring van Jezus Christus*. De Heere Jezus, God en mens, heeft die als Middelaar van de Vader ontvangen en die aan Johannes door een engel bekendgemaakt. Hij moest die zenden aan de zeven gemeenten in Azië en door hen ook aan de gemeenten op de ganse aarde. Dan zullen de *dienstknechten* van God weten *de dingen, die haast geschieden moeten*.

De Openbaring is op een bijzondere wijze beschreven. Er worden op heel duidelijke en op de meest gepaste wijze zaken in uitgedrukt, die tegelijk voor de wereldlingen verborgen zijn. Maar God openbaart Zijn kinderen de dingen, die haast geschieden moeten, om hen in het geloof te versterken.

3 Zalig is hij die leest, en zijn zij, die horen de woorden dezer profetie, en die bewaren hetgeen in dezelve geschreven is; want de tijd is nabij.

God wil dat Zijn kinderen ijverig zullen zijn om door opmerking en naspeuring en door lezen en horen tot het begrijpen van de Openbaring komen. Daarin ligt immers veel heil en nuttigheid voor het geloof, alsook vertroosting en heiligmaking opgesloten.

4 Johannes aan de zeven gemeenten, die in Azië zijn: genade zij u en vrede van Hem, Die is en Die was en Die komen zal; en van de zeven Geesten Die voor Zijn troon zijn;

Als inleiding geeft de apostel een ontroerende zegenwens *aan de zeven gemeenten, die in Azië zijn*. Aan hen zendt hij de openbaring naar het bevel van Jezus Christus en hij wenst hun *genade en vrede*. Dat zijn twee woorden die al het heil insluiten. Deze wens breidt hij wonderlijk wijs en krachtig uit door de beschrijving van Degene, van Wie hij de zegen al wensende afbidt.

Hij beschrijft God de Vader als van eeuwigheid door de uitdrukking van de Naam des HEEREN die de drie delen van de tijd uitdrukt: *Die is, en Die was, en Die komen zal*.

God de Heilige Geest beschrijft hij in Zijn tegenwoordigheid overal in alle gemeenten met de volheid van Zijn zaligmakende genadewerkingen. Deze drukt hij uit door het zevental: *zeven Geesten*. Deze – zegt hij – zijn *voor de troon*. Daarmee verwijst hij naar het verzoendeksel dat op de ark lag en dat met de vleugels van de cherubim werd overschaduwd. Daar woonde God met Zijn genadige tegenwoordigheid. Hij had welbehagen in de Borg en in Zijn voldoening, die door het verzoendeksel afgebeeld werd. Daarvandaan wordt de Heilige Geest gezonden en vandaaruit gaat Hij tot Zijn kinderen met Zijn zaligmakende werkingen.

5a En van Jezus Christus, Die de getrouwe Getuige is, de Eerstgeborene uit de doden en de Overste van de koningen der aarde.

God de Zoon beschrijft hij in de laatste plaats. Hij tekent Hem als Middelaar, en als hij Hem verder beschrijft, noemt hij de Zoon eerst in Zijn ambten.

Met betrekking tot het profetisch ambt noemt hij Hem *de getrouwe Getuige*, Die de hele weg van de zaligheid openbaart, Die getuigt

van de Vader en van Zichzelf dat Hij de Zaligmaker is en onder Pontius Pilatus de goede belijdenis betuigd heeft.

Het priesterambt benadrukt hij als hij Hem noemt *de Eerstgeborene uit de doden*. Dat veronderstelt Zijn lijden en dood en geeft te kennen dat sommige anderen door Zijn kracht wel waren opgewekt om nog enige tijd te leven en dan weer te sterven, maar dat Hij Zichzelf heeft levend gemaakt tot onsterfelijkheid door Zijn eigen goddelijke kracht.

Ten opzichte van het koninklijk ambt noemt hij Hem *de Overste van de koningen der aarde*. Hij is Koning over Sion, Zijn kerk. Hij heeft alle macht over alles ontvangen en daarom ook over alle koningen om ze naar Zijn wil te gebruiken tot heerlijkheid van de Vader en tot nut van Zijn kerk. Ook al beseffen de koningen dat niet en erkennen ze Hem niet als Degene die macht over hen voert.

5b Hem, Die ons heeft liefgehad en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed,

6 En Die ons gemaakt heeft tot koningen en priesters Gode en Zijn Vader; Hem, zeg ik, zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid. Amen.

Hij beschrijft de Zoon in Zijn weldadigheid aan Zijn kerk: *Die ons heeft liefgehad*. Zijn liefde was de fontein waaruit de overgave van Zichzelf tot een rantsoen voortkwam. Liefde bewoog Hem om hen af te wassen van hun zonden *in Zijn bloed*. Daardoor heeft Hij aan de rechtvaardigheid Gods voldaan en daardoor heeft Hij hen gemaakt *tot koningen*, in vrijheid, hoogheid en voortreffelijkheid van hun natuur, in het verachten van alle aardse dingen als te nietig dan dat ze hun hart daarop zouden zetten, in het heersen over hun begeerlijkheden en in het moedig strijden tegen duivel en wereld.

Hij maakt ze *priesters* in zuiverheid, in de toenadering tot God, in het opofferen van zichzelf aan God de Vader in dienstbaarheid, om

Hem en de Zoon te geven heerlijkheid en kracht in alle eeuwigheid. Daarop zeggen Johannes en alle gelovigen met hem in blijdschap en genoegten: *Amen*.

7 Ziet, Hij komt met de wolken, en alle oog zal Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben; en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven; ja, amen.

Hij zal komen *met de wolken*, Hij zal niet weer op de aarde komen om daar zichtbaar met de gelovigen duizend jaren te heersen. Het gericht zal in de wolken gehouden worden in grote heerlijkheid en majesteit. *Alle oog zal Hem zien*, niet alleen Zijn vrienden en uitverkorenen, maar ook *degenen die Hem doorstoken hebben*. Het zij dat ze dat gedaan hebben in Zijn persoon, of in Zijn lidmaten door allerlei vervolgingen. Die zullen dan zien wie zij vervolgd hebben en *alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven*. Zij zullen sidderen en beven van schrik, zij zullen wenen en huilen vanwege de angst en de benauwdheid. Ze zullen niet kunnen verdragen de heerlijke tegenwoordigheid van Hem, die zij niet hebben gehoorzaamd en die zij hebben vervolgd. Dit verwachten de godzaligen en zeggen daarop: *Ja, amen*.

8 Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde, zegt de Heere, Die is, en Die was, en Die komen zal, de Almachtige.

Johannes noemt Hem (want het zijn de woorden van Johannes en niet van de Heere Jezus) *de Alfa en de Omega*. Dit zijn de eerste en de laatste letter van het Griekse ABC. Met deze wijze van spreken drukten de Grieken een volkomenheid uit. Zo gaven ze het begin en het einde te kennen, zoals Johannes het ook verklaart: *het Begin en het Einde*, want Christus is het Begin van de schepping Gods. Door Hem is alles geschapen, Hij is het begin en het einde van de

zaligheid van de mensen. Hij is het begin van deze openbaring en Hij maakt die bekend. Hij is er het einde van, voert alles uit en brengt het ten einde. Hij is het *Die is, en Die was, en Die komen zal*, de Eeuwige, de Almachtige God, Die de dingen roept die niet zijn alsof zij waren, Die spreekt en het is er, Die gebiedt en het staat er, Wiens raad zal bestaan en Die al Zijn welbehagen onverhinderd uitvoert.

9 Ik, Johannes, die ook uw broeder ben, en medegenoot in de verdrukking en in het Koninkrijk, en in de lijdzaamheid van Jezus Christus, was op het eiland genaamd Patmos, om het Woord Gods, en om de getuigenis van Jezus Christus.

Het eiland Patmos was klein, onvruchtbaar en bijna onbewoond. Het lag niet ver verwijderd van het vaste land van Klein-Azië. Op de oever daarvan, of niet ver van de oever vandaan, lagen de hierna genoemde zeven steden. Johannes was naar Patmos verbannen *om het Woord Gods en om de getuigenis van Jezus Christus* door de keizer, die de gewoonte had om degenen die men niet doden wilde, naar een rots, klip of eilandje te verbannen.

10 En ik was in den geest op den dag des Heeren, en ik hoorde achter mij een grote stem als van een bazuin,

Wat het is te zijn *in de Geest*, kan niemand verstaan dan die zelf in die gestalte geweest is, of iets heeft ondervonden dat daarmee enige gemeenschap heeft. Petrus noemt het een vertrekking van zinnen, Handelingen 10:10. Het is niet een scheiding van de ziel van het lichaam, de ziel blijft met het lichaam verenigd. Zij ontvangt de gedaante van de zaken niet door het oog, noch door het oor, ook niet door de fantasie. De verbeelding van de mensen en alle zintuigen zijn stil, ze rusten, ze werken niet, maar de zaken worden zon-

der middelen aan de ziel vertoond en de woorden worden zonder middelen tot de ziel gesproken.

Het gebeurde op *de dag des Heeren*, de sabbat. In Exodus 20:10 staat: Maar de zevende dag is de sabbat des Heeren, uws Gods. Na Christus' opstanding is de eerste dag van de week – naar de telling van de Joden – de dag des Heeren. Die dag heeft de Heere geheiligd en Hij zegent allen die hem heiligen. Johannes, die de sabbat heiligde, wordt door God in de Geest gebracht en Hij vertoont aan hem grote verborgenheden.

Johannes hoorde daarbij *een grote stem*. Het was geen geluid zonder zin, maar een duidelijk te onderscheiden, een sprekende en verstaanbare stem. Hij was met majesteit en heerlijkheid en bekwaam om ontzag en eerbied te verwekken; deze stem was *als van een basuin*, dat is als een trompet, doordringend, ontzettend en tot aandacht opheffend.

11 Zeggende: Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste; en hetgeen gij ziet, schrijf dat in een boek, en zend het aan de zeven gemeenten die in Azië zijn, namelijk naar Efeze, en naar Smyrna, en naar Pergamum, en naar Thyatira, en naar Sardis, en naar Filadelfia, en naar Laodicéa.

Hij riep Zijn naam uit, zoals Hij eerder aan Mozes had gedaan. Het was een majestueuze en ontzettende stem, *zeggende: Ik ben de Alfa en de Omega*. Wat Hij daarmee te kennen geeft, voegde Hij er terstond aan toe: *de Eerste en de Laatste*. Dat wil zeggen: Ik ben de eeuwige God, het Begin en het Einde van alles, de Heere en de Gebieder.

Johannes moest het zenden *aan de zeven gemeenten*. De Heere wilde niet dat dit grote werk, dat zo gewichtig was, aan een of twee zou toevertrouwd worden. Hij koos daartoe een volkomen en overvloedig aantal uit, namelijk zeven: *Efeze, Smyrna, Pergamum,*

Thyatira, Sardis, Filadélfia en Laodicéa. In deze zeven steden waren gemeenten, sommige waren groter, andere kleiner. Zij lagen in Klein-Azië, sommige aan de oever van de zee, andere iets meer landinwaarts en waren zodoende alle niet ver van Patmos vandaan.

Van Efeze wordt meermalen in het Nieuwe Testament gewag gemaakt, Paulus heeft daaraan een brief geschreven; Thyatira is bekend door Lydia de purperverkoopster, die van Thyatira was en die door de dienst van Paulus bekeerd werd, Handelingen 16:14. Laodicéa wordt verscheidene malen genoemd in Kolossenzen 2:1; 4:13. Alle zijn ze bekend in de Romeinse geschied- en landbeschrijving.

*12 En ik keerde mij om, om te zien de stem die met mij gesproken had; en mij omgekeerd hebbende, zag ik zeven gouden kandelaren;
13 En in het midden van de zeven kandelaren Een, den Zoon des mensen gelijk zijnde, bekleed met een lang kleed tot de voeten, en omgord aan de borsten met een gouden gordel;*

Johannes hoorde *de stem* achter zich en dat maakte hem begerig om te zien wie tot hem *gesproken had*. Hij keerde zich om en zag *zeven gouden kandelaren*. Dat waren zinnebeelden, die de gemeenten afbeeldden, zoals ook in vers 20 verklaard wordt.

In het midden van de zeven gouden kandelaren was Een, de Zoon des mensen gelijk zijnde. Johannes kende de menselijke gedaante van de Heere Jezus, met Wie hij lang gemeenzaam had omgegaan, heel goed. Het was niet de engel die in vers 1 genoemd wordt, want op hem past de beschrijving van deze Persoon niet. Die engel kon niet zeggen: Ik ben de eerste en de laatste, Ik leef en ben dood geweest. Het was ook niet de Heere Jezus in eigen persoon naar de menselijke natuur, maar het was een profetische vertoning van de Heere Jezus in Zijn majesteit en met Zijn Goddelijke eigenschap-

pen. Zijn gedaante was gelijk aan dezelfde gedaante die door Daniël gezien werd, Daniël 7:9 en 10:5.

De Heere Jezus is Hogepriester, Profeet en Koning, maar dat dit kleed en deze gordel de ambten van de Heere Jezus zouden betekenen, blijkt niet. Het is ook niet waarschijnlijk, omdat daar niet verwezen wordt naar de ambten van de Heere Jezus als een dergelijk kleed en gordel in het profetisch gezicht vertoond wordt. Daarom beschouwen wij het *lange kleed* en de *gouden gordel* als vertoningen van de majesteit, vaardigheid en kracht van de Heere Jezus in het vergaderen, bewaren en besturen van Zijn kerk.

14 En Zijn hoofd en haar was wit gelijk als witte wol, gelijk sneeuw; en Zijn ogen gelijk een vlam vuurs;

Een grijscharig hoofd is een wit hoofd van grijsheid. *Wit haar* geeft aan majesteit, achtbaarheid en wijsheid. Dit komt overeen met Daniël 7:9.

Ook *Zijn ogen als een vlam vuurs* worden genoemd, maar dan in Daniël 10:6. Dat geeft te kennen de alwetendheid van de Heere Jezus. Het scherpe en alles doordringende zien van de Heere Jezus is ontzaglijk voor de godzaligen en verschrikkelijk voor de goddelozen.

15 En Zijn voeten waren blinkend koper gelijk, en gloeiden als in een oven; en Zijn stem als een stem van vele wateren.

De gang van de Heere Jezus is in het heiligdom. *Zijn voeten* geven te kennen zijn op en neer wandelen in Zijn kerk door Zijn voorzienigheid en krachtdadige uitvoering van Zijn wil in alle heiligheid. Die is ontzaglijk voor Zijn uitverkorenen en vreselijk voor Zijn vijanden, zoals *blinkend* en gloeiend *koper* is als men het ziet.

Met een stem *als een stem van vele wateren* wordt te kennen gegeven de krachtadige verkondiging en het geluid van het Evangelie door de gehele wereld. Het beroert de gehele aarde, de een tot bekering, de ander tot ontzetting, weerstand en verschrikking.

16 En Hij had zeven sterren in Zijn rechterhand; en uit Zijn mond ging een tweesnijdend scherp zwaard; en Zijn aangezicht was gelijk de zon schijnt in haar kracht.

De *sterren* zijn leraren. In zichzelf zijn ze zwak en gemakkelijk te overwinnen door de vijanden, maar zij vallen onder de krachtige bewaring van de Heere Jezus. Niemand kan hen aanraken zonder Zijn wil. Hij voert door hen, als middelen in Zijn hand, Zijn voornemen uit in het vergaderen en bewaren van Zijn kerk te midden van haar vijanden.

Met *een tweesnijdend scherp zwaard* wordt het Evangelie, het Woord van God, bedoeld. Dit wordt genoemd 'het zwaard des Geestes,' in Efeze 6:17. Het is levend en krachtig en scherp snijder dan enig tweesnijdend zwaard, Hebreëen 4:12. Het is aan alle kanten scherp, bekwaam om ermee te houwen en te steken. De een wordt erdoor bekeerd, de ander wordt erdoor verontrust en leeft en sterft met de wond van het ontroerde gemoed, een derde wordt er harder en bozer door. Zo voert de Heere Jezus strijd met het zwaard van Zijn mond, Openbaring 2:16.

Bij de mensen vertoont het aangezicht majesteit, heerlijkheid en ontzaglijkheid; ook liefde, haat, gunst en toorn. Zo is het ook bij het aangezicht van de Heere Jezus zoals het hier getoond wordt. De glans van Zijn aangezicht blonk, niet zoals het gezicht van Mozes, maar als *de zon schijnt in haar kracht*. Het was zoals ook eerder van Hem gezegd werd bij Zijn verheerlijking op de berg, Mattheüs 17:2.

17 En toen ik Hem zag, viel ik als dood aan Zijn voeten; en Hij legde Zijn rechterhand op mij, zeggende tot mij: Vrees niet; Ik ben de Eerste en de Laatste;

18 En Die leef, en Ik ben dood geweest; en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid. Amen. En Ik heb de sleutels der hel en des doods.

Johannes, een mens, een zondig mens, werd door de heerlijkheid van wat hij zag zo overstelpt dat hij, hoewel hij in de Geest en in een vertrekking van zinnen was, van ontzag bezweek. Zijn ziel kon het niet verdragen en het bracht zo'n beroering in zijn lichaam te weeg, dat hij bezwijmde en *als dood aan Zijn voeten* viel.

Dat *Hij Zijn rechterhand* op hem legde, wijst op een gebruik. Het opleggen van de hand is gebruikelijk bij zegenwensen, bij het bevestigen in een ambt, bij vriendelijkheid en bij het opbeuren van een zwak of gevallen mens. Hij, die door het zien van Jezus' heerlijkheid neerviel, zou hij door het aanraken hersteld worden? Het was niet het opleggen van de rechterhand dat hem weer herstelde, maar de kracht die uitging van de vriendelijke en medelijdende Jezus, Die zei: *Vrees niet; Ik ben de Eerste en de Laatste.*

Het is alsof Hij zei: Ik ben uw God. Ik ben de Eeuwige en de Onveranderlijke. Mijn liefde is en blijft tot u. Mijn almacht is voor u. Wat voor kwaad kan u dan overkomen? Ik ben de levende God, Die alles en ook u het leven gegeven heb en dat onderhoudt. *En Ik ben dood geweest.* Door Mijn dood heb Ik zonde en straf weggenomen. Ik ken en heb door ondervinding medelijden, daarom heb goede moed. *En zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid. Amen.* Ik heb de dood overwonnen door Mijn opstanding. Ik blijf levend tot in alle eeuwigheid tot uw hulp. Ik leef altijd om voor de mijnen te bidden, Romeinen 8:34; Hebreëen 7:25. *En Ik heb de sleutels der hel en des doods.* Sleutels betekenen macht en heerschappij. Het was na Zijn opstanding dat de Heere Jezus zei: 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde'.

19 Schrijf hetgeen gij gezien hebt, en hetgeen is, en hetgeen geschieden zal na dezen.

Hier werd Johannes bevolen dat hij schrijven zou, en dat met aanwijzing van de te schrijven zaken. Deze waren drieërlei:

Allereerst: *Hetgeen gij gezien hebt*. Het ging hier niet om datgene, wat hij van de tijd af dat hij met Jezus op aarde wandelende, gezien had. Want dat had hij in zijn Evangelie en in zijn brieven al eerder gedaan. Dat was al bekend. En dat doet hij ook in dit Bijbelboek niet, wat hij anders wel gedaan zou hebben. Maar het gaat om het gezicht dat nu hiervoor beschreven is en waarop het bevel, zie vers 11, betrekking heeft: 'Hetgeen gij ziet, schrijf dat in een boek, enz.'. Het was ten hoogste noodzakelijk dat de heerlijkheid van de Heere Jezus, Die de Openbaring gegeven heeft, erkend werd tot aanwaking van het geloof in al de dingen die in dit Bijbelboek geschreven zijn.

Het tweede, *en hetgeen is*, betekent: wat in die tijd tegenwoordig was. Dat betrof de staat van de zeven gemeenten die in de brieven genoemd worden. Het was tevens een vertoning van de staat van de kerk in het algemeen in die tijd.

Ten derde: *en hetgeen geschieden zal na dezen*. Dit is wat vertoond wordt van het vierde hoofdstuk tot het einde van de Openbaring. Hierin wordt de staat van de kerk beschreven in de tijd die toen nog komen moest. Zodoende geeft dit vers een duidelijke indeling van de gehele Openbaring. Evenals de Heere in het vorige gedeelte van dit hoofdstuk beschreven werd met de drie tijden: verleden, tegenwoordige en toekomstige tijd, zo wilde de Heere ook dat Johannes zaken van drieërlei tijd zou beschrijven. De verleden tijd komt ter sprake in dit hoofdstuk van vers 10 tot 18; de tegenwoordige tijd in de hoofdstukken 3 en 4 en de toekomstige tijd vanaf hoofdstuk 6 tot het einde.

**‘Men moet met een grote
gevoeligheid van het hart, met
vrez en beven omgaan met
het gehele Woord van God,
maar in het bijzonder met dit
boek van de Openbaring.’**

WILHELMUS À BRAKEL

Bewogen en bevindelijk heeft Wilhelmus à Brakel het Bijbelboek Openbaring verklaard in het derde deel van zijn hoofdwerk *Redelyke godts-dienst*. Vol bemoediging wijst hij op de verlossing door Jezus Christus van de zijnen uit alle rampen en op de heerlijkheid die de kerk te wachten staat. Van deze verklaring versijnt deze verkorte hertaalde versie door dr. H. Florijn.

ISBN 978 90 435 2897 9 | NUR 700

9 789043 528979